

KAUSIKONSERTTI

Sibelius-Akatemian oopperaluokka

Keskiviikko 17.5.2023 klo 19.00
Madetojan sali

Markus Lehtinen kapellimestari
Sibelius-Akatemian
oopperaluokan opiskelijat
Oulun ammattikorkeakoulun
laulunopiskelijat

OULU

SINFONIA

Käsiohjelma 3 €

Markus Lehtinen kapellimestari
Sibelius-Akatemian oopperaluokan opiskelijat
Emma Mustaniemi sopraano
Julia Perez-Arquillo sopraano
Johanna Takalo sopraano
Ruus-Maaria Brousseau mezzosopraano
Fanny Henn mezzosopraano
Aku Rantama baritoni
Oulun ammattikorkeakoulun laulunopiskelijat
Joonas Vatjus tenori
Lauri Turpeinen bassobaritoni

Ohjelma

**Gioachino Rossini (1792–1868):
La Cenerentola (Tuhkimo, 1817)**

Sinfonia
Johdanto ja Stretta
(Clorinda, Tisbe, Tuhkimo, Alidoro)
*Júlia Pérez Arquillo, Fanny Henn,
Ruusu-Maaria Brousseau, Aku Rantama*

**Vincenzo Bellini (1801–1835):
La Sonnambula (Unissakävelijä, 1831)**

Aminan aaria "Oh! Se una volta sola... Ah!
non giunge"
Johanna Takalo

**Ruggero Leoncavallo (1857–1919) :
I Pagliacci (Pajatso, 1892)**

Neddan ja Silvion duetto
Emma Mustaniemi, Aku Rantama

**Amilcare Ponchielli (1834–1886):
La Gioconda (1876)**

Ciecan romanssi "Voce di donna o d'angelo"
Fanny Henn

**Giuseppe Verdi (1813–1901):
Rigoletto (1851)**

Gildan ja Rigoleton duetto
Johanna Takalo, Lauri Turpeinen

— Väliaika —

Giuseppe Verdi): La Traviata (1853)

Alkusoitto
Violettan aaria "E' strano ... Sempre libera"
Emma Mustaniemi

**Gioachino Rossini: Il Barbiere di Siviglia
(Sevillan parturi, 1816)**

Basilion aaria "La Calunnia"
Lauri Turpeinen

**Gioachino Rossini:
La Cenerentola (Tuhkimo, 1817)**

Loppukohtaus ja Tuhkimon aaria
"Nacqui all'affano e al pianto"
Ruus-Maaria Brousseau

**Giacomo Puccini (1858–1924):
Madama Butterfly (1904)**

Tertsetto "Io so che alle sue pene"
(Suzuki, Pinkerton ja Sharpless)
Fanny Henn, Joonas Vatjus, Aku Rantama

**Vincenzo Bellini:
I Capuleti e i Montecchi
(Capuletit ja Montagnet, 1830)**

Giuliettan aaria
"Eccomi in lieta vesta... Oh! quante volte"
Júlia Pérez Arquillo

Giacomo Puccini: Gianni Schicchi (1918)
Loppukohtaus "Ah! che uomo! che uomo!"

Kesto noin 2 h
(sis. väliajan)

Varaslähtö klo 18.30
Ravintola Preludissa.

Sibelius-Akatemian oopperaluokka

Kun **Gioachino Rossini** syntyi, italialainen keksintö nimeltä ooppera oli 200 vuotta vanha. Alkava uusi vuosisata, 1800-luku, oli oopperalle kaikin puolin ennätysmäinen. Teollistumisen ja kaupungistumisen myötä räjähdysmäisesti kasvava urbaani keskiluokka rakasti tätä populaaria viihdettä niin, että kaikissa kaupungeissa oli oltava oopperatalo, suurimmassa kolme tai viisi. Koko pitkän vuosisadan ooppera reagoi ympäröivän yhteiskunnan muutoksiin ja kehittyi Rossinin taiturilaulusta Verdin ja Puccinin voimin täyteen dramaattiseen voimaansa.

Kun yleisöä oli yhä enemmän, salit kasvoivat. Ja koska musiikki on aina riippuvainen arkkitehtuurista, oli oopperan muututtava. Orkesterin soittimet kehittyivät ääneltään voimakkaammiksi ja kokoonpano kasvoi vuosikymmen vuosikymmeneltä. Kun laulajan äänen oli kannettava yli äänekkään orkesterin kuudennellekin parvelle, kehitettiin uusi laulutekniikka, sama, jolla tänä päivänä oopperaa lauletaan. Se sai nimen *bel canto*, kaunis laulu, vaikka ranskalaisten

mielestä hullutus oli huutamista. Lopulta ranskalaistenkin oli annettava periksi *bel cantolle*, ja niin loppuivat tenorien falsettiäännet ja hiljainen hienostelu, kun kansa halusi, että lauletaan korkealta ja kovaa.

Koska uusi laulutapa leimasi kaikkea, mitä oopperassa tapahtui 1800-luvun alkupuolella, *bel canto* on myös yleisnimi tuon ajan oopperalle. Sen ylivoimaiset mestarit olivat **Gioachino Rossini, Vincenzo Bellini ja Gaetano Donizetti**. Varsinkin Rossini ja Donizetti suolsivat valtavalla vauhdilla uusia suosikkioopperoita, niin koomisia kuin vakavia. Laulajat olivat *bel canton* tähtiä ja oopperat tehtiin heille. Rossini oli siitä poikkeuksellinen säveltäjä, että hänestä tuli lopulta laulajiakin kuuluisampi, niin vimmatusti hänen iloisen pulppuilevaa ja tarvittaessa dramaattista musiikkiaan rakastettiin. Ihailijoille myytiin Rossini-rikkamaa (hattuja, keppejä, huiveja, nappeja, kortteja) ja ravintoloissa myytiin rakastetun herkkusuun suosikkiruokia, joista *Tournedos à la Rossini* löytyy yhä parhaiden ruokapaikkojen listoilta.

Kauhu- ja mielipuolisuustarinat olivat keskiluokan mieleen 1800-luvulla, ja niin mieleltään järkkyneet sopraanot valtasivat myös oopperan.

Sevillan parturin Rossini sävelsi parissa viikossa 23-vuotiaana, *Tuhkimon* kolmessa viikossa 25-vuotiaana. Ahneen ja skandaaleja rakastavan lauluopettaja Babilion *Juoruaaria* on nerokas keksintö Rossinilta. Siinä musiikki kuvaa täydellisesti sen, mistä sanat kertovat: kuinka harmiton huhu kasvatetaan hirvittäväksi juoruksi. Koomisessa oopperassa nimenomaan basson tehtävä oli tuoda tarinaan huumoria. Ja koska hauska basso tarvittiin myös *Tuhkimoon*, tarinaa muutettiin niin, että pahan äitipuolen tilalla on Don Magnifico, Tuhkimon isäpuoli. Prinssi on tenori, ja hän saa seurakseen toisen basson, Alidoron, joka toimii prinssin opettajana. Clorinda ja Tisbe ovat Tuhkimon ilkeät siskopuolet. Muuten tarina noudattaa tuttua satua, ja loppukohtauksessa Tuhkimo pääsee laulamaan taiturillisen aarian voitettuaan prinssin itselleen. Tuhkimo on harvinainen prinsessarooli mezzosopraanolle, sillä tämä sopraanoa tummempi ääni oli Rossinille kaikkein rakkain.

Vincenzo Bellini tunnetaan lähes päättymättömän pitkistä melodiois-

taan, joihin hän sai idean kuultuaan **Frédéric Chopinin** pianonsoittoa. Bellini keskittyi vain vakaviin oopperoihin, ja hänen musiikistaan on turha etsiä Rossinin leikkisyyttä. Ura näytti aluksi epäonniselta, kunnes Bellini sai pikatilauksen aikansa tärkeimpään oopperakeskukseen, Venetsiaan karnevaaliaikaan. Bellini sävelsi kuudessa viikossa rohkeasti oman versionsa jo moneen kertaan tehdystä **Shakespeareen** näytelmästä *Romeo ja Julia*. Menestys oli valtava. Giuliettan eli Julian surullinen aaria alkaa harpun säestyksellä ja hyödyntää pitkää melodiaa, joka asettaa esittäjälle suuret haasteet. Tytön suru johtuu siitä, että häntä ollaan naittamassa väärälle miehelle.

Kauhu- ja mielipuolisuustarinat olivat keskiluokan mieleen 1800-luvulla, ja niin mieleltään järkkyneet sopraanot valtasivat myös oopperan. *Unissa-kävelijässä* sopraano Amina on täyssissä järjissään, mutta joutuu vaikeuksiin valettuaan unissaan väärän miehen huoneeseen. Loppukohtaus, jonka konsertissa kuulemme, on taiturilaulajalle monipuolinen ja vaikut-

tava tehtävä. Suuren aarian alkupuolella Amina on unissaan ja harhailee sekavana, mutta herättyään siihen, että oikea mies laittaa hänen sormeensa vihkisormuksen, hän puhkeaa iloitsemaan virtuoosisesti.

1800-luvun lopulla **Wagnerin** mystiset satufantasiat nousivat niin suosituiksi eri puolilla Eurooppaa, että Italiassa heräsi halu puolustaa kansallista keksintöään. Kustantajat järjestivät sävellyskilpailuja, joihin toivottiin lyhyitä, yksinäytöksisiä ja erityisen italialaisia oopperoita. Syntyi vain muutama klassikko, mutta uusi tyyli-kausi, jota kutsutaan verismiksi, johdettuna italian ”totta” tarkoittavasta sanasta *vero*. Tarinat tapahtuvat tavallisissa italialaisissa kylissä, etenevät kuin reaaliajassa ja voisivat olla totta, vaikka ihan jokapäiväistä ei olisi sikaan, että kesken sirkusesityksen klovni tappaa yleisöstä miehen, joka on hänen vaimonsa rakastaja.

Ruggero Leoncavallon *Pajats* on vahva ehdokas maailman parhaaksi oopperaksi: se on tiivis, intensiivinen, kekseliäs ja sisältää suurenmoista musiikkia. Nedda on kiertävän sirkuksen johtajan puoliso, jolla sattuu juuri tässä kylässä olemaan rakastettu, Silvio. Ensimmäisessä näytöksessä heillä on salainen tapaaminen, jonka valitettavasti todistaa Neddan loukkaama seurueen näyttelijä Tonio. Mutta sitä eivät rakastavaiset tiedä, ja niin he vannovat rakkautta sanoja ja säveliä säästämättä. Duetto ei enää noudata musiikin rakenteita, vaan

etenee kuin tajunnanvirtana heijastaen henkilöiden tunnelmia ja ajatuksia.

Amilcare Ponchielli sattui epäonnekkaasti elämään samaan aikaan kuin kaikkien aikojen menestynein muusikko **Giuseppe Verdi**. Ponchiellin oli jotenkin erotuttava maanmiehestään, ja niin hän alkoi tehdä ranskalaisen tyylin mukaista *grand opéraa*. Ranskassa jo **Ludvig XIV:n** barokkihovissa alkunsa saanut omintakeinen oopperan muoto saavutti sekin huippunsa 1800-luvulla. *Grand opéra* on nimensä mukaisesti suurta. Henkilöitä on valtavasti, tapahtumat sijoitetaan kauas historiaan, kuoronkin on oltava suuri, kohtaus kuin kohtaus saisi mielellään sisältää balettia eikä näytöksiäkään sovi olla vähempää kuin viisi.

Ponchiellin tunnetuin ooppera *Gioconda* onkin puitteiltaan niin mahtipontinen, että sen esittämiseen väitetään olevan varaa vain kaikkein rikkaimmilla oopperataloilla. Juoni on taattua oopperaa: Gioconda rakastaa Enzoa, mutta vielä enemmän sokeaa äitiään La Ciencaa, ja kun Giocondan kilpailija Laura auttaa La Ciencaa, Gioconda heltyy niin, että luovuttaa sulhasensa Lauralle.

Giuseppe Verdi aloitti 1840-luvulla dramaattisten ja väkevien oopperoiden säveltäjänä ja saavutti valtavan suosion poliittisista syistä, sillä hänen oopperoissaan oli aina joku heikko, jota suuri ja mahtava polkee alleen. Tarinat tulkittiin Italian yhtenäistymisliikkeen aikana kuvastamaan Italian tilannetta Itävallan keisarin vallan

alla. 1850-luvulla itsenäistymisliike sai takapakkia, ja kun Verdi oli saavuttanut kansainvälistäkin mainetta, hän pystyi sanelemaan ehdot uusille oopperoilleen, toisin sanoen valitsemaan aiheet, libretistit ja esittäjät. Verdin tavoite oli nyt tehdä oopperasta uskottavaa teatteria.

Uuden kauden ensimmäinen ooppera oli *Rigoletto*, **Victor Hugon** sensuroidun näytelmän pohjalta muokattu tarina yksinhuoltajaisästä, joka toimii elostelelevan herttuan hovissa narrina ja yrittää kasvattaa tyttärensä tynnyrissä siinä onnistumatta. Traagisesti jokainen Rigoletton yritys varjella tyttärtään herttualta johtaa aiempaa pahempaan katastrofiin. Rigoletton ja hänen tyttärensä Gildan duetto on ensimmäinen lajiaan, jossa musiikin rakenteet on hylätty. Tytär on salaa rakastunut mutta ei paljasta sitä isälleen, isän ylle on langetettu kirous, mutta hän ei voi kertoa sitä tyttärelle. Tästä syntyy jännite, jota yritetään purkaa muistelemalla menneitä ja vannomalla perherakkautta.

Rigoletton jälkeen Verdi sävelsi *La Traviatan*, jossa vakava ooppera kertoi ensimmäisen kerran oman aikansa tarinan. Eikä mitä tahansa tarinaa, sillä keuhkotautiin kuolevan kurtisaanin tarina on tosi. Pariisin kuuluisin kurtisaanin **Marie Duplessis'n** lyhyt elämä tuli tunnetuksi **Alexandre Dumas** nuoremman romaanista ja näytelmästä *Kamelianainen*. Nähtyään näytelmän Pariisissa Verdi ei vitkastellut tehdäkseen siitä oopperan.

Ensiesitys oli Venetsiassa, mutta laulajat kieltäytyivät pukeutumasta oman aikansa vaatteisiin – eihän heitä erottaisi yleisöstä. Muutama muukin ongelma oli, kuten koomisista rooleistaan tunnettu reipasotteinen sopraano, ja niin yleisö ymmärsi kaiken väärin. Seuraavana vuonna Verdi valitsi itse laulajat etsien uskottavia hahmoja ja pakotti nämä pukeutumaan oman aikansa vaatteisiin. Kaikki olivat ihastuneita, ja kriitikot kiittivät Verdiä, joka oli näin korjannut teostaan. Silloin Verdi kirjoitti vastineen lehteen ilmoittaen, ettei ollut muuttanut tahtiakaan, vain laulajat ja puvut. Anekdootti on muistutus siitä, miten ikään kuin toissijaiset seikat voivat olla oopperassa ratkaisevia.

Jo alkusoitto on *La Traviatassa* vallankumouksellinen. Se ei toivota iloisesti väkeä hiljentymään pian alkavan oopperan äärelle, vaan kertoo draaman takaperoisesti aloittaen hauraasta kuoleman teemasta, josta siirrytään Violettan ja Alfredon duettoon. Selloilla on Alfredon rakkausteema, ja veikeästi vastaan panevat viulut kuvaavat Violettan osuutta. Ensimmäisen näytöksen päättää Violettan suuri kaksiosainen aaria, jossa *La Traviatan* ristiriitaiset teemat, suru ja ilo, puhkeavat ensin haikean haaveelliseksi, sitten raivoisan pirteäksi musiikiksi, kun juuri rakastunut kurtisaani tajuaa, ettei rakkaus kuulu hänen elämäänsä ja hänen on oltava iloinen viihdyttäjä.

Italialaisen oopperan viimeinen suuri sankari oli **Giacomo Puccini**, joka sävelsi sitkeästi omaan tyyliinsä vielä 1920-luvulla, vaikka maailma ympärillä muuttui. Puccinin orkesteri on ajoittain suurempi kuin Wagnerilla, ja hänen oopperoitaan voi pitää elokuvan esiasteena, niin nopeasti siirtytään asiasta toiseen ja tiivistetään laajakuvasta yksittäisiin ihmisiin. Eri näytelmiin, kirjoihin ja lehtijuttuihin perustuva *Madama Butterfly* kertoo tarinan, joka valitettavasti voisi olla totta.

Kun Japani avasi Nagasakin sataman kansainväliselle kaupalle 1800-luvulla, moni länsimainen herrasmies käyttäytyi yhdysvaltalaisen upseeri Pinkertonin tavoin: otti itselleen paikallisen vaimon jättäen tämän tylästi, kun komennus päättyi. Butterflyn tarinan tekee erityisen koskettavaksi se, että Pinkerton tulee kolme vuotta myöhemmin hakemaan pienen poikansa pois. Butterfly on nukkumassa, kun Pinkerton saapuu konsuli Sharplessin kanssa, ja heidät ottaa vastaan palvelija Suzuki. Taitavasti Puccini säveltää henkilöiden erilaiset tunteet yhteen tertsettoon, jossa Pinkerton muistelee ihania hetkiään tässä talossa, Sharpless on hänen omatuntonsa ja Suzuki suree emäntänsä puolesta.

Koominen ooppera kuihtui valitettavasti olemattomiin, kun Verdi ja Wagner valloittivat oopperatalot. Nykyään esitetään yhä *bel canton* komedioita, mutta niistäkin monet ovat huuhtou-

tuneet suuriäänisten laulajien, mielpuolisuuskohtausten, mustasukkaisuusdraamojen ja lemменkuolojen alle. On kuitenkin kaksi poikkeusta säännöstä: Verdin viimeinen ooppera *Falstaff*, joka perustuu Shakespearen komediaan, ja Puccinin yksinäytöksinen hillitön komedia *Gianni Schicchi*. Siinä ahne perikunta turvautuu nokkelaksi tiedetyn Gianni Schicchin apuun varmistaakseen itselleen rikkaan sukulaismiehen perinnön tämän kuoltua. Schicchi kuitenkin juonii perinnön itselleen ja saa finaalissa osakseen ansaittua raivoa. ♡

KAUSIKONSERTTI

Rossini, Cenerentola: Introduzione

CLORINDA
No, no, no: non v'è, non v'è
Chi trinciar sappia così
Leggerissimo sciassè.

TISBE
Sì, sì, sì, va bene lì.
Meglio lì, no meglio qui;
Risaltar di più mi fa.

CLORINDA, TISBE
A quest' arte, a tal beltà
Sdruciolare ognun dovrà.

CENERENTOLA
Una volta c'era un re,
Che a star solo s'annoiò,
Cerca, cerca, ritrovò:
Ma il volean sposare in tre.
Cosa fa?
Sprezza il fasto e la beltà.
E alla fin sceglie per se
L'innocenza e la bontà.
Là là là, li li li, là là là.

CLORINDA, TISBE
Cenerentola finiscila
Con la solita canzone.

CENERENTOLA
Presso al fuoco in un
cantone
Via lasciatemi cantar.
Una volta c'era un re:
Una volta ...

CLORINDA
E due, e tre.

A DUE
La finisci sì o no?
Se non taci, ti darò.

CENERENTOLA
Una volta ...

A TRE.
Chi sarà?

ALIDORO
Un tantin di carità.

CLORINDA, TISBE
Accattone! via di qua.

Rossini: Tuhkimo

CLORINDA
Ei, ei, ei, ei: ei ole, ei ole.
koko maassa ketään joka
osaisi noin kevyesti tanssia.

TISBE
Kyllä, kyllä, kyllä, näin se
menee hyvin...
Parempi täällä... ei,
parempi täällä...
Se erottuu minusta
paremmin.

CLORINDA JA TISBE
Niin paljon taidetta, niin
paljon kauneutta,
kukaan ei voisi vastustaa.

TUHKIMO
Olipa kerran kuningas, joka
kyllästyi olemaan yksin,
Hän etsi, etsi ja löysi:
Mutta halukkaita naimisiin
olikin kolme.
Mitä tehdä?
Hän hylkäsi komeuden ja
kauneuden.
Ja lopulta hän valitsee
itselleen viattomuuden ja
hyvyyden.
La, la, la, la, la,
Li, li, li, li, li
La, la, la, la, la.

CLORINDA JA TISBE
Lakkaa jo, Tuhkimo,
laulamasta mokomaa.

TUHKIMO
Nurkassa nuotion ääressä,
antakaa sentään laulaa.
Olipa kerran... oli kerran
kuningas.
Olipa kerran...

CLORINDA
ja toisen, ja kolmannen

CLORINDA JA TISBE
Lopetatko vai et?
Tästä saat, jos et vaikene!

TUHKIMO
Olipa kerran...

KAIKKI KOLME
Kuka siellä?

ALIDORO
Almuja armosta...!

CLORINDA JA TISBE
Kerjäläinen! Ulos täältä!

CENERENTOLA
Zitto, zitto: su prendete
Questo po' di colazione.
Ah non reggo alla
passione!
Che crudel fatalità!

ALIDORO
Forse il Cielo guiderdone
Pria di notte vi darà.

CLORINDA, TISBE
Risvegliar dolce passione
Più di me nessuna sa.
Ma che vedo! ancora lì!
Anche un pane?
anche il caffè?
Prendi, prendi: questo a te.

CENERENTOLA
Ah! soccorro chi mi dà!

ALIDORO
Vi fermate per pietà.

CORO
O figlie amabili - di Don
Magnifico,
Ramiro il Principe - or or
verrà
Al suo palagio - vi
condurrà:
Si canterà - si danzerà:
Poi la bellissima - fra l'
altrefemmine
Sposa carissima - per lui
sarà.

CLORINDA, TISBE
Ma dunque il principe?

CORO
Or or verrà!

CLORINDA, TISBE
E la bellissima?

CORO
Si sceglierà!

CLORINDA, TISBE
Cenerentola vien qua.
Le mie scarpe, il mio
bonnè.
Cenerentola vien qua:
Le mie penne, il mio colliè.
Nel cervello ho una fucina:
Son più bella e vo' trionfar.
A un sorriso a un'
occhiatina
Don Ramiro ha da cascar.

CENERENTOLA
Cenerentola vien qua,
Cenerentola va là,
Cenerentola va su,

TUHKIMO
Hys, hys, nousehan.
Tässä pala aamiaista.
En kärsimystä kestä,
voi kohtaloa julmaa!

ALIDORO
Kenties taivas sinut
palkitsee
ennen kuin yö laskeutuu!

CLORINDA JA TISBE
Herätköön suloinen
intohimo,
minua enempä ei siitä
kukaan tiedä...
Mitä näen? Yhä täällä?
Leipäköki vielä?
Kuppi kahvia?
Ota, ota
tämä on sinulle.

TUHKIMO
Oi, auttakaa!

ALIDORO
Lopettakaa, luojaan tähden!

RITARIT
Don Magnificon viehättävät
tyttäret,
prinsssi Don Ramiro tulee;
ja johdattaa teidät
palatsiinsa!
Siellä lauletaan, siellä
tanssitaan...
Ja naisista kauneimman
ottaa hän vaimokseen.

CLORINDA, TISBE
Ettäkö prinsssi...?

RITARIT
On juuri tulossa.

CLORINDA, TISBE JA
TUHKIMO
ja kauneimman...?

RITARIT
hän valitsee.

CLORINDA JA TISBE
Tuhkimo, tule tänne;
kenkäni, hattuni.
Tuhkimo, tule tänne.
Sulkani, kaulakoruni.
Minulla on suunnitelma!
Minä olen kaunein, minä
voitan. Hymyllä, katseella,
vien Don Ramiron!

TUHKIMO
Tuhkimo tänne,
Tuhkimo sinne,
Tuhkimo ylös,

Cenerentola va giù ...
Questo è proprio uno
strapazzo!
Mi volete far crepar?
Chi alla festa, chi al
sollazzo,
Ed io resto qui a soffiar.

ALIDORO
Nel cervello una fucina
Sta le pазze a martellar:
Ma già pronta è la ruina,
Voglio ridere e schiattar.

Bellini, Sonnambula
Aria Amina

Oh!... se una volta sola
Rivederlo io potessi, anzi
che all'ara
Altra sposa ei guidasse!...
Vana speranza!... lo sento
Suonar la sacra squilla...
Al tempio ei move...
Ah! l'ho perduto... e pur...
rea non son io.
Gran Dio,
Non mirar il mio pianto: io
gliel perdono.
Quanto infelice io sono
Felice ei sia... Questa d'un
cor che more
È l'ultima preghiera...
L'anello mio... l'anello...
Ei me l'ha tolto... Ma non
può rapirmi
L'immagin sua... Sculta...
ella è qui, qui... nel petto.
Né te d'eterno affetto
Tenero pegno, o fior... né
te perdei...
Ancor ti bacio... ma...
inaridito sei.
Ah! non credea mirarti
Sì presto estinto, o fiore;
Passasti al par d'amore,
Che un giorno sol durò.
Potria novel vigore
Il pianto mio recarti...
Ma ravvivar l'amore
Il pianto mio non può.
E s'egli
A me tornasse!... Oh!
torna, Elvino.
A me t'appressi? Oh gioia!
L'anello mio mi rechi?

Tuhkimo alas!
Tämä on oikea sotku!
Hengiltäkö minut haluat?
Joku juhliin, joku yksikseen,
Ja minä jään tänne
puuskuttamaan.

ALIDORO
Suunnitelma näyttää
kuplivan heidän päässään;
mutta pettymys on
tulossa;
Haluan nauraa
katketakseni!

Bellini, Sonnambula:
Aminan aaria

Oi!... jos vain kerran
voisin nähdä hänet
uudelleen, eikä alttarille...
hän toista morsianta veisi!
Turhaan toivon, kuulen
pyhän soiton... ”Temppeleihin
hän siirtyy...
Ah, olen hänet menettänyt
hänet, mutta syyllinen en
ole minä.
Suuri Jumala,
älä kynneliäni katso: annan
anteeksi.
Kuinka onneton olenkaan,
tulkoon hän onnelliseksi...
Tämä on kuihtuvan
sydämen viimeinen rukous...
Sormukseni... minun
sormukseni...
Hän on sen minulta
vienyt... Mutta kuvaansa
hän ei voi minulta riistää...
... Sillä se säilyy täällä,
täällä... rinnassani.
Etkä sinäkään ikuista
rakkauttani
hellää lupausta, kuin
kukkaa... En sinua
menettänyt...
Suutelen sinua yhä...
mutta... olet kuihtunut.
Ah, ei hän arvannut
näkevänsä sinun niin
nopeasti kuihtuvan, oi
kukkanen
Kuihduit pois kuin rakkaus,
joka kesti vain päivän.
Voisipa uusi voima,
ja kyyneleeni tuoda sinut
takaisin.
Mutta rakkautta eivät
kyyneleeni
voi henkiin herättää.
Ja jos hän palaisi
luokseni!... Oi, palaa Elvino.
Tuletko takaisin luokseni?
Oi iloa!
Tuotko minulle sormukseni?

Oh! ciel! ...
Ove son io?... che veggo?...
Ah! per pietà,
Non mi svegliate voi!
Oh! gioia!... oh! gioia!... io ti
ritrovo, Elvino!
Ah! non giunge uman
pensiero
Al contento ond'io son
piena:
A' miei sensi io credo
appena;
Tu m'affida, o mio tesoro.
Ah mi abbraccia, e
sempre insieme
Sempre uniti in una speme,
Della terra in cui viviamo
Ci formiamo un ciel
d'amor.

Leoncavallo, I Pagliacci
Duetto Nedda, Silvio

SILVIO
Nedda!

NEDDA
Silvio! A quest'ora che
imprudenza.

SILVIO
Ah, bah! Sapea ch'io non
rischiavo nulla.
Canio e Beppe da lunge
alla taverna
Ho scorto! Ma prudente
Per la macchia a me nota
qui ne venni.

NEDDA
E ancora un poco in Tonio
t'imbattevi.

SILVIO
Oh! Tonio lo scemo!

NEDDA
Lo scemo è da temersi.
M'ama. Or qui mel disse, e
non bestiale
Delirio suo, baci
chiedendo,
Ardiva correr su me.

SILVIO
Per Dio!

NEDDA
Ma con la frusta
Del cane immondo la foga
calmai.

Taivaan tähden!...
Missä olen? Mitä näen?..
Oi, säälikkää minua
älkääkö herättäkö!
Voi, ilo, oi, ilo, löydän sinut
jälleen, Elvino!
Mikään ihmisen ajatus ei
tavoita
sitä onnea, joka minua
täyttää:
En saata tunteitani
uskoa;
Luota minuun, aarteeni.
Syleile minua, ja aina
yhdessä
Toivossa yhdessä aina,
maailmasta, jossa elämme
teemme rakkauden
taivaan.

Leoncavallo: Pajatos,
Neddan ja Silvion duetto

SILVIO
Nedda!

NEDDA
Silvio! Tähän aikaan, mitä
hulluutta!

SILVIO
Pah! Voit olla verma
etten ota riskejä.
Näin kaukaa Canion ja
Peppen tavernassa...
Mutta tänne tuln varoen
metsäpolkua pitkin.

NEDDA
Suo olisit tullut hetkeäkään
aimin, olisit törmännyt
Tonioon!

SILVIO
Oh! Tonio, se hölmö!

NEDDA
Se hölmö saattaa olla
vaarallinen.
Hän rakastaa minua...
Hän juusti minulle kertoi...
ja elämellisessä hourees-
saan yritti suudella, uhkasi
rynnätä päälleni...

SILVIO
Taivaan tähden!

NEDDA
Mutta piiskalla sain
mokoman koiran
rauhottumaan.

KAUSIKONSERTTI

SILVIO
E fra quest'ansie in eterno
vivrai;
Nedda, Nedda,
Decidi il mio destin,
Nedda, Nedda rimani!
Tu il sai, la festa ha fin
E parte ognun domani.
Nedda, Nedda!
E quando tu di qui sarai
partita
Che addiverrà di me, della
mia vita?

NEDDA
Silvio!

SILVIO
Nedda, Nedda, rispondimi.
Se è ver che Canio non
amasti mai,
Se è vero che t'è in odio
Il ramingare e il mestier
che tu fai,
Se l'immenso amor tuo
una fola non è,
Questa notte partiam!
Fuggi, fuggi, con me.

NEDDA
Non mi tentar! Vuoi tu
perder la mia vita?
Taci, Silvio, non più. È
deliro, è follia!
Io mi confido a te cui diedi
il cor.
Non abusar di me, del mio
febbriile amor!
Non mi tentar! Pietà di
me!
Non mi tentar! E poi
chissà! meglio è partir.
Sta il destin contro noi, è
vano il nostro dir!
Eppure dal mio cor
strapparti non poss'io,
Vivrò sol dell'amor ch'hai
destato al cor mio!

SILVIO
Ah! Nedda! fuggiam!

NEDDA
Non mi tentar! Vuoi tu
perder la vita mia?
ecc.

SILVIO
Nedda, rimani!
Che mai sarà di me
quando sarai partita?
Riman! Nedda! Fuggiam!
Deh vien!

SILVIO
Ja näiden ahdistusten
keskellä saat elää ikuisesti;
Nedda, Nedda,
Päätä kohtalostani,
Nedda, Nedda jää!
Tiedät, että juhlat ovat ohi
Ja kaikki lähtevät
huomenna.
Nedda, Nedda!
Kun lähdet,
mitä tulee minusta, mitä
elämästäni?

NEDDA
Silvio!

SILVIO
Nedda, Nedda, vastaa
minulle!
Jos on totta, ettei Canio
sinua rakastanut,
Jos on totta, että vihaat
vaeltamistani,
jos valtava rakkautesi on
totta.
Lähtekäämme tänään!
Karkaa, karkaa kanssani.

NEDDA
Älä houkuttele minua!
Haluatko että menehdyn?
Hiijaa, Silvio, ei enää. Se on
hulluutta!
Sinuun luotan, sinulle
annoin sydämeni.
Älä kohtele minua väärin,
tulinen rakkaani!
Älä houkuttele, vaan sääli
minua!
Älä houkuttele! Vaan,
kukapa tietää, olisiko
parempi lähteä.
Kohtalo on meitä vastaan,
turhia ovat puheemme!
Enkä saa sinua irti
sydämeistäni,
elän vain rakkaudesta,
jonka olet minussa
herättänyt!

SILVIO
Oi Nedda! Paetaan!

NEDDA
Älä houkuttele minua!
Haluatko että menehdyn?
Jne.

SILVIO
Nedda, jää!
Miten minulle käy, kun olet
mennyt?
Jää, Nedda! Paetaan!
Tule!

Ah! fuggi con me! Deh
vien!
No, più non m'ami!

TONIO
(scorgendoli, a parte)
T'ho colta, sguadrina!

NEDDA
Sì, t'amo, t'amo!

SILVIO
E parti domattina?
E allor perché, di', tu
m'hai stregato
Se vuoi lasciarmi senza
pietà?
Quel bacio tuo perché me
l'hai dato
Fra spasmi ardenti di
voluttà?
Se tu scordasti l'ore
fugaci
Io non lo posso, e voglio
ancor
Que' spasmi ardenti, que'
caldi baci
Che tanta febbre m'han
messo in cor!

NEDDA
Nulla scordai, sconvolta e
turbata m'ha
Questo amor che nel
guardo ti sfavilla.
Viver voglio a te avvinta,
affascinata,
Una vita d'amor calma e
tranquilla.
A te mi dono; su me solo
imperà.
Ed io ti prendo e
m'abbandono intera.

NEDDA e SILVIO
Tutto scordiam.

NEDDA
Negli occhi mi guarda! mi
guarda!
Baciami, baciami! Tutto
scordiamo!

SILVIO
Verrai?

NEDDA
Sì. Baciami.

NEDDA e SILVIO
Sì, ti guardo e ti bacio;
t'amo, t'amo!

Lähde pakoon kanssani!
Tule!
Ei, et rakasta minua enää!

TONIO
Sainpa sinut kiinni,
neitoseni!

NEDDA
Kyllä, rakastan, rakastan
sinua!

SILVIO
Ja lähdet kanssani aamulla?
Mikset sano, että olet
minut noitunut,
jos sääliittä haluat minut
jättää?
Miksi annoit minulle
suudelman
kesken raastavan
hekuman?
Jos unohtit ohikiitävät
hetket,
en voi, ja silti tahdon
tuo polttava hekuma,
nuo kuumat suudelmät
jotka sydämessäni
palavat!

NEDDA
Ei mikään ole unohtunut,
järkyttänyt tai kiusannut -
tässä rakkaudessa, joka
silmissäsi säteilee.
Haluan elää sinuun
kietoutuen, lumoutuneena,
rakkauden rauhassa ja
tyyneydessä.
Annan sinulle itseni, vain
sinulle kuulun.
Ja minä otan sinut ja
annan itseni kokonaan.

NEDDA JA SILVIO
Unohdamme kaiken muun.

NEDDA
Silmillään hän katsoo
minua!
Suutele, suutele minua!
Unohdamme kaiken!

SILVIO
Tuletko?

NEDDA
Tulen, suutele minua.

NEDDA JA SILVIO
Kyllä, katson sinua ja
suutelen;
Rakastan, rakastan sinua!

Ponchielli, La Gioconda
Aria Cieca

Voce di donna o d'angelo
le mie catene ha sciolto;
mi vietan le mie tenebre
di quella santa il volto,
pure da me non partasi
senza un pietoso don!
A te questo rosario
che le preghiere aduna;
io te lo porgo, accettalo,
ti porterà fortuna;
sulla tua testa vigili
la mia benedizione.

Rossini,
Il barbiere di Siviglia
Aria Basilio

La calunnia è un
venticello,
un'auretta assai gentile
che insensibile, sottile,
leggermente, dolcemente,
incomincia a sussurrar.
Piano piano, terra terra,
sottovoce, sibilando,
va scorrendo, va
ronzando;
nelle orecchie della gente
s'introduce destramente,
e le teste ed i cervelli
fa stordire e fa gonfiar.
Dalla bocca fuori uscendo
lo schiamazzo va
crescendo,
prende forza
a poco a poco,
vola già di loco in loco;
sembra il tuono, la
tempesta
che nel sen della foresta
va fischiando,
brontolando
e ti fa d'orror gelar.
Alla fin trabocca e
scoppia,
si propaga, si raddoppia
e produce un'esplosione
come un colpo di
cannone,
un tremuoto, un
temporale,
un tumulto generale,
che fa l'aria rimbombare.
E il meschino calunniato,
avvilito, calpestatto,
sotto il pubblico flagello
per gran sorte a crepar.

Ponchielli: La Gioconda,
Ciecan aaria

oi ääni naisen tai enkelin
joka vapautti minut
kahleistani
pimeydessäni en voi
nähdä pyhiä kasvojasi,
Silti et minua jätä
ilman myötätunnon lahjaa!
Sinulle annan, tämän
rukousnauhan
joka lukee rukoukset;
annan sen sinulle, ota se
vastaan se tuo sinulle
onnea; ja asettaa yllesi
siunaukseni.

Rossini:
Sevillan parturi,
Basilion aaria

Juoru on kuin tuulonen,
vieno henkäys,
joka huomaamatta ja
varovasti,
hiljaa ja suloisesti
alkaa kuiskuttaa.
Aivan hiljaa, maata pitkin,
puolliääneen sihisten
se suhahtaa valuu
eteenpäin;
ihmisten korviin
se tunkeutuu taitavasti
ja saa heidän päänsä ja
aivonsa
sekoamaan ja turpoamaan.
Kun se sitten tulee suusta
ulos,
se mekasta entistä
kiivaammin,
saa vähitellen lisää voimaa,
jaksaa jo lentää paikasta
toiseen
ukkosmyrskyn lailla,
joka kaukana metsän
keskellä
vinkuu ja jymisee
ja saa sinut jähmettymään
kauhusta.
Lopulta se puhkeaa, leviää,
voimistuu kaksinkertaiseksi
ja tuottaa paitsi räjähdyk-
sen, joka on kuin kanuunan
laukaus, myös järistyksen,
hirmumyrskyn, ja yleisen
sekasorron jotka saavat
ilman jymisemään.
Ja se raukka, jota juoru
koskee; nöyryytettyinä, sol-
vattuna, julkisesti pilkat-
tuna on hänen kohtalonsa
joutua turmioon.

Verdi, Rigoletto
Duetto Gilda e Rigoletto

GILDA
Mio padre!

RIGOLETTO
A te d'appresso
Trova sol gioia il core
oppresso.

GILDA
Oh, quanto amore,
padre mio!

RIGOLETTO
Mia vita sei!
Senza te in terra qual
bene avrei?
Oh, figlia mia!

GILDA
Voi sospirate!... che v'ange
tanto?
Lo dite a questa povera
figlia ...
Se v'ha mistero, per lei sia
franto:
Ch'ella conosca la sua
famiglia.

RIGOLETTO
Tu non ne hai.

GILDA
Qual nome avete?

RIGOLETTO
A te che importa?

GILDA
Se non volete
Di voi parlarmi...

RIGOLETTO
Non uscir mai.

GILDA
Non vo che al tempio.

RIGOLETTO
Oh, ben tu fai.

GILDA
Se non di voi, almen chi sia
Fate ch'io sappia la madre
mia.

RIGOLETTO
Deh, non parlare al misero
Del suo perduto bene.
Ella sentia, quell'angelo,

Verdi: Rigoletto, Gildan ja
Rigoletton duetto

GILDA
isä!

RIGOLETTO
Vain sinun seurassasi
raskas sydämeni löytää
ilon.

GILDA
Oi, miten lempeä olet,
isä!

RIGOLETTO
Olet koko elämäni!
Ilman sinua, mitä minulla
tässä maailmassa olisi?
Oi, tyttäreni!

GILDA
Huokaat! Mitä murehdit?
Kerro tyttörukallesi.
Jos sinulla on salaisuuksia,
jaa ne tyttäresi kanssa:
ja kerro hänelle perheestä.

RIGOLETTO
Ei sinulla ole perhettä.

GILDA
Mikä on nimesi?

RIGOLETTO
Mitä väliä sillä?

GILDA
Jos olet haluton
kertomaan itsestäsi..

RIGOLETTO
Älä koskaan lähde tästä
talosta.

GILDA
Lähden vain mennäkseni
kirkkoon.

RIGOLETTO
Se on hyvä.

GILDA
Jos et kerro mitään
itsestäsi,
kerro edes, kuka oli äitini.

RIGOLETTO
Oi, älä puhu surkealle
isällesi
hänen menetetyistä
raukkaudestaan.
Hän, tuo enkeli,

KAUSIKONSERTTI

Pietà delle mie pene.
Solo, difforme, povero,
Per compassion
mi amò.
Moria... le zolle coprano
Lievi quel capo amato.
Sola or tu resti al
misero...
O Dio, sii ringraziato!

GILDA
Oh quanto dolor! che
spremere
Si amaro pianto può?
Padre, non più,
calmatevi...
Mi lacerà tal vista. Cielo!
Sempre novel sospetto!

RIGOLETTO
Alla chiesa vi seguiva mai
nessuno?
Se talor qui picchian,
Guardatevi d'aprire...
Men che ad attri a lui.
Mia figlia, addio.

GILDA
Addio, mio padre.

RIGOLETTO
Ah! veglia, o donna,
questo fiore
che a te puro confidai;
veglia attenta, e non sia
mai
che s'offuschi il suo cantor.
Mia figlia, addio!

GILDA
Oh, quanto affetto!...
quali cure!
Che temete, padre mio?
Lassù in cielo, presso Dio
veglia un angiol protettor.
Mio padre, addio!

Verdi, La Traviata Aria Violetta

È strano! è strano! in core
Scolpiti ho queglii accent!
Saria per me sventura un
serio amore?
Che risolvi, o turbata
anima mia?
Null'uomo ancora
t'accendeva O gioia
Ch'io non conobbi, essere
amata amando!

ymmärsi murheitani, olin
yksin, vajavainen ja köyhä,
ja hän rakasti ja osoitti
myötätuntoa.
Hän kuoli...olkoon maa
hänen yllään kevyttä,
noilla rakkailta kasvoilla.
Vain sinä olet tälle raukalle
jäljellä...
Jumalani, kiitos siitä!

GILDA
Mikä murhe!
Mistä nuo katkerat
kyyneleet?
Isä, ei enempää, rauhoitu.
Tämä näky raastaa minua.
Taivaan tähden!
Aina uusi epäily!

RIGOLETTO
Onko kukaan koskaan
seurannut sinua kirkkoon?
Jos joku joskus iskee...
Varo avaamasta...
etenkään hänelle...
Jää hyvästi, tyttäreni!

GILDA
Jää hyvästi, isä!

RIGOLETTO
Oi, suojele tätä kukkaa,
jonka uskoin huomaasi;
vartio tarkoin, äläkä
koskaan
anna hänen laulunsa
himmeta
Jää hyvästi, tyttäreni!

GILDA
Oi, miten lempeä olet ...
miten huolehtivainen!
Mitä pelkää, isä?
Taivaan korkeudessa,
lähellä Jumalaa
enkeli valvoo ja suojelee.
Jää hyvästi, isä!

Verdi: La Traviata, Violettan aaria

Kuinka outoa onkaan...
kuinka outoa?
Nuo sanat on kaiverrettu
sydämeeni!
Voiko tosi rakkaus tuoda
epäonnea?
Mitä arvelet, levoton
sieluni?
Ei yksikään mies aiemmin
ole syyttänyt tällaista
liekkiä.
Oi onnea...
En tiennyt ennen...
Rakastaa ja olla rakastettu!

E sdegnarla poss'io
Per l'aride follie del viver
mio?
Ah, fors'è lui che l'anima
Solinga ne' tumulti
Godea sovente pingere
De' suoi colori occult!
Lui che modesto e vigile
All'egre soglie ascese,
E nuova febbre accese,
Destandomi all'amor.
A quell'amor ch'è palpito
Dell'universo intero,
Misterioso, altero,
Croce e delizia al cor!
Follie! follie delirio vano è
questo!
Povera donna, sola
Abbandonata in questo
Popoloso deserto
Che appellano Parigi,
Che spero o più?
Che far degg'io!
Gioire,
Di voluttà nei vortici
perire.
Sempre libera degg'io
Folleggiar di gioia in gioia,
Vo' che scorra il viver mio
Pei sentieri del piacer,
Nasca il giorno, o il giorno
muoia,
Sempre lieta ne' ritrovi
A dilette sempre nuovi
Dee volare il mio pensier.

Puccini, Madama Butterfly Terzetto Suzuki, Sharpless, Pinkerton

SUZUKI
Che giova? Che giova?

SHARPLESS
Io so che alle sue pene
non ci sono conforti!
Ma del bimbo conviene
assicurar le sorti!
La pietosa
che entran non osa
materna cura del bimbo
avrà.

PINKERTON
Oh, l'amara fragranza di
questi fior,
velenosa al cor mi va.
Immutata è la stanza
dei nostri amor.

Vinko uskoa tätä
elämää puhtaassa
onnellisuudessa?
Oliko tämä se mies, jonka
sydämeni
yksin muiden keskellä iloi-
ten monta kertaa maalasi
salaperäisin värein?
Tämä mies, tarkkaavainen,
mutta etäinen, joka
kummitteli sairas-
vuotellani, ja muutti
kuumeeni rakkauden
palavaksi liekiiksi.
Tuo rakkaus, koko maail-
man sydämen syke sala-
peräinen, saavuttamaton,
sydämeni tuska ja ilo.
Se on hullutusta, tyhjää
houretta!
Köyhä yksinäinen nainen,
hylättynä tähän autiomaa-
han jota Pariisiksi kutsu-
taan!
Mitä voin toivoa? Mitä tehdä?
Nauttia! Upota nautinnon
pyrteisiin ja kadota sinne!
Nauttia!
Vapaana ja vailla päämää-
rää lennähdän nautinnosta
nautintoon, haluan elämäni
virtaavan, pitkin nautinnon
polkuja.
Päivä syntyä tai päivä
kuolla, aina onnellisena
jälleennäkemisissä, aina
uusiin iloihin saavat
ajatukseni lentää.

Puccini: Madama Butterfly, Suzuki, Sharplessin ja Pinkertonin tertsetto

SUZUKI
Mitä hyötyä? Mitä hyötyä?

SHARPLESS
Tiedän, ettei hänen
surihinsa ole lohtua!
Ma on sopivaa
turvata lapsen kohtalo!
Se säälittävä
joka ei uskalla astua sisään
huolehtii äidin tavoin
lapsesta.

PINKERTON
Oi, kukkien katkeraa
tuoksua,
sydämeni myrkyttyy.
Muuttamaton on
rakkaudemme huone.

SUZUKI
O, me trista! E volete
ch'io chieda ad una
madre...

SHARPLESS
Suvvia, parla,
suvvia, parla con quella
pia e conducila qui
s'anche la veda Butterfly,
non importa.
Anzi, meglio se accorta
del vero si facesse alla
sua vista.
Suvvia, parla con quella
pia, suvvia, conducila qui,
conducila qui...

SUZUKI
E volete ch'io chieda ad
una madre
Oh! me trista! Oh! me trista!
Anime sante degli avi!
Alla piccina s'è spento
il sol!
Oh! me trista!
Anime sante degli avi!
Alla piccina s'è spento
il sol!

PINKERTON
Ma un gel di morte vi sta.
Il mio ritratto
Tre anni son passati,
tre anni son passati,
tre anni son passati
e noveratin' ha i giorni e l'ore,
i giorni e l'ore!

SHARPLESS
Vien, Suzuki, vien!

PINKERTON
Non posso rimaner,

SUZUKI
Oh! me trista!

PINKERTON
Sharpless, v'aspetto per
via.

SHARPLESS
Non ve l'avevo detto?

PINKERTON
Datele voi qualche soccorso:
mi struggo dal rimorso,
mi struggo dal rimorso.

SHARPLESS
Vel dissi? vi ricorda?
quando la man vi diede:
"badate! Ella ci crede"
e fui profeta allor!
Sorda ai consigli,

SUZUKI
Oi, minua onnetonta! Ja
haluatte
että pyydän äitiä...

SHARPLESS
No niin, puhu kovempaa,
puhu hurskaalle,
ja tuo hänet tänne.
Ei väliä, vaikka Butterfly
näkee.
Todellakin, parempi että
hän tietää totuuden.
Tule, puhu hurskaalle,
tule, tuo hänet tänne,
tuo hänet tänne.

SUZUKI
Ja haluat, että pyydän
äitiä.
Oi, minua onnetonta!
Pyhät esi-isien sielut!
Aurinko on laskenut lapsen
yltä!
Oi, minua murheellista!
Pyhät esi-isien sielut!
Aurinko on laskenut lapsen
yltä!

PINKERTON
Mutta kuoleman kylmyys
on täällä. Kuvani.
Kolme vuotta on kulunut,
Kolme vuotta on kulunut,
Kolme vuotta on kulunut,
Ja päivät ja tunnit,
päivät ja tunnit.

SHARPLESS
tule, Suzuki, tule!

PINKERTON
En voi jäädä!

SUZUKI
Voi minua, onnetonta!

PINKERTON
Sharpless, odotan
kuitenkin.

SHARPLESS
Enkö kertonut sinulle?

PINKERTON
Auttakaa häntä:
katumus kalvaa minua,
katumus kalvaa minua.

SHARPLESS
Mitä sanoin? Muistatko?
kun sinulle annettiin.
"varo! Hän uskoo"
Silloin olin profetta!
Kuuro neuvoille,

sorda ai dubbi, vilipesa
nell'ostinata attesa
raccolse il cor.

PINKERTON
Sì, tutto in un istante
io vedo il fallo mio
e sento che di questo
tormento
tregua mai non avrò,
mai non avrò! no!

SHARPLESS
Andate: il triste vero da
sola apprenderà.

PINKERTON
Addio fiorito asil,
di letizia e d'amor.
Sempre il mite suo
sembiante
con strazio atroce
vedrò.

SHARPLESS
Ma or quel sincero
pressago è già.

PINKERTON
Addio, fiorito asil,

SHARPLESS
Vel dissi, vi ricorda?
e fui profeta allor.

PINKERTON
non reggo al tuo squallor,
ah, non reggo al tuo
squallor.
Fuggo, fuggo: son vil!
Addio, non reggo al tuo
squallor,
ah! son vil, ah! son vil!

SHARPLESS
Andate, il triste vero
apprenderà.

Rossini, Cenerentola Aria Cenerentola

Nacqui all' affanno e al
pianto,
Soffri tacendo il core;
Ma per soave incanto
Dell' età mia nel fiore,
Come un baleno rapido
La sorte mia cangiò.
No, no; tergete il ciglio
Perchè tremar, perchè?
A questo sen volate,
Figlia, sorella, amica,
Tutto trovate in me.

kuuro epäilylle, halveksittu
sitkeästi odottaen,
hän sydämensä keräsi.

PINKERTON
Kyllä, yhtäkkiä
näen houkkuuteni
ja tunnen, että tästä
tuskasta
en hetken rauhaa saa,
en koskaan, en!

SHARPLESS
Mene: vain surusta oppii
totuuden.

PINKERTON
Hyvästi ilosta ja
rakkaudesta,
kukkiva turva.
Muistan aina hänen
lempeät kasvonsa
ja näen kauhean tuskansa.

SHARPLESS
Vilpittön ennustus jo
toteutui.

PINKERTON
Hyvästi turva!

SHARPLESS
Silloin sanoin,
ja olin profetta.

PINKERTON
En kestä kurjuuttasi,
ah, kurjuuttasi en kestä!
Pakenen, pakenen, olen
alhainen!
Hyvästi, en kestä
kurjuuttasi!
olen alhainen, alhainen!

SHARPLESS
Mene: vain surusta oppii
totuuden.

Rossini: Tuhkimo, Tuhkimon aaria

Synnyin suruun ja kyyneliin
Kärsin hiljaisin sydämin
Mutta jokin suloinen taika
Nuoruuteni kukassa
Kuin välähtävä salama
Muutti kohtaloni
Ei, ei, kuivatkaa
kyyneleenne
Miksi pelkääte, miksi?
Kiiruhtakaa syliini
tyttären, sisaren, ystävän,
heidät kaikki löydätte
minusta

KAUSIKONSERTTI

Padre ... Sposo ... Amico ...
oh istante!
Non più mesta accanto
al fuoco
Starò sola a gorgheggiar.
Ah! fu un lampo, un
sogno, un gioco
Il mio lungo palpitar.

TUTTI
Tutto cangia a poco a
poco:
Cessa alfin di sospirar.
Di fortuna fosti il gioco;
Incomincia a giubilar.

Bellini, I Capuleti e i Montecchi Aria Giulietta

Eccomi in lieta vesta...
Eccomi adorna
come vittima
all'ara.
Oh! Almen potessi qual
vittima
cader dell'ara al piede!
O nuziali tede, abborrite
così fatali,
siate, ah, siate per me faci
ferali.
Ardo... una vampa,
una foco tutta
mi strugge.
Un refrigerio ai venti io
chiedo invano.
Ove sei tu, Romeo?
In qual terra t'aggiri?
Dove, inviarti, dove i miei
sospiri?
Oh, quante volte, oh
quante
ti chiedo al ciel piangendo!
Con quale ardor t'attendo,
e inganno il mio desir!
Raggio del tuo sembiante
ah! parmi il brillar del
giorno:
ah! l'aura che spira
intorno
mi sembra un tuo sospir.

Puccini, Gianni Schicchi Finale

Ah! che uomo, che uomo.
Che uomo! che perdita.
Che peccato!
che perdita!
Coraggio!
Coraggio!
Laadro!
Laadro, ladro, ladro,

Isäni... Mieheni... Ystäväni...
ilon hetki!
Enää suriissani tulen
äärellä
En istu yksin laulaen
Ah, vain oikku salaman,
unen, leikin
Olivat pitkät sydänsäryn
vuodet

KAIKKI
Kaikki muuttuu vähitellen:
lakkaa lopolta
huokailmasta.
Onni leikkitteli sinulla;
Ala iloita!

Bellini: Capuletit ja Montagueit, Julian aaria

Tässä istun juhla-asuun
puettuna...
Koristeltuna kuin
uhriteuras alttarilla.
Voi! Kunpa saisin kaatua
uhrina
alttarin juurelle!
e morsiussoihdut, kam-
mottavat ja niin kohta-
lokkaat, kunpa olisittekin
hautajaissoihtujani.
Minä palan... se liekki, se
tuli kalvaa minut aivan
kokonaan.
Turhaan minä pyydän
tuulia virvoittamaan minua.
Missä sinä olet, Romeo?
Missä sinä oikein vaellat?
Minne minun pitäisi
lähettää huokaukseni?
Voi miten monta kertaa
olen itkien rukoillut
taivaalta sinua!
Millä kiihkolla minä sinua
odotankaan, ja aina pety
kaipaussessani!
Kirkas päivänpaiste
on kuin kasvojesi loistetta:
Voi, tuuli, joka pyörii
ympäriilläni tuntuu sinun
huokauksiltasi.

Puccini, Gianni Schicchi, loppukuoro

Mikä mies, mikä mies!
Mikä mies! Mikä menety.
Mikä sääli!
Mikä menety!
Rohkeutta!
Rohkeutta!
Varas!
Mokoma, varas, veijari,

furfante, traditore,
birbante, iniquo, ladro, ladro,
furfante, birbante,
traditore!

GIANNI SCHICCHI
Gente taccagna!
Vi caccio via
di casa mia!
È casa mia!
Saccheggia! Saccheggia!
Saccheggia!
Bottino! bottino!
Le pezze di lino!
La roba d'argento!
Saccheggia! saccheggia!
Via! Via! E casa mia!

RINUCCIO
Lauretta mia, staremo
sempre qui... Guarda,
Firenze è d'oro Fiesole è
bella!

LAURETTA
Là mi giurasti amore!

RINUCCIO
Ti chiesi un bacio;

LAURETTA
il primo bacio...

RINUCCIO
tremante e bianca
volgesti il viso

LAURETTA, RINUCCIO
Firenze da lontano ci
parve il Paradiso!

petturi...
veijari, veijari, varas,
roisto, veijari,
petturi!

GIANNI SCHICCHI
Hävyytömät! Potkaisen
teidät ulos
ulos talostani!
Talo on minun!
Ryöstö! Ryöstö!
Ryöstö!
Pellavat!
Hopeat!
Ryöstö! Ryöstö!
Ulos! Ulos!
Talo on minun!

RINUCCIO
Oma Laurettani, tänne me
jäämme... Katsokaa,
kultainen Firenze ja kaunis
Fiesole!

LAURETTA
Siellä vannot rakkauttasi.

RINUCCIO
Pyysin sinulta suudelmaa!

LAURETTA
Ensi suudelma...

RINUCCIO
Väristen känsit valkeat
kasvosi...

LAURETTA JA RINUCCIO
Firenze kaukaa katsoen on
kuin paratiisimme!

Markus Lehtinen kapellimestari

Kokeneimpiin oopperakapellimestareihimme kuuluva **Markus Lehtinen** toimi Kööpenhaminan Kuninkaallisen Oopperan kapellimestarina vuosina 1988–93. Vuodesta 1992 hän on vierailut säännöllisesti myös Tukholman Kuninkaallisessa Oopperassa. Suomen Kansallisoopperassa Lehtinen toimi vakinaisena kapellimestarina vuosina 1985–88 ja 1992–97, ja sittemmin vierailevana kapellimestarina. Markus Lehtinen on toiminut myös Jyväskylä Sinfonian ylikapellimestarina ja Malmön Sinfoniaorkesterin päävierailijana. Vuodesta 2004 lähtien Markus Lehtinen on toiminut Taideyliopiston Sibelius-Akatemian oopperakoulutuksen professorina. ♡

Oopperalavoille Taideyliopiston Sibelius-Akatemiasta ja Oulun ammattikorkeakoulusta

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia on maamme ainoa oppilaitos, jossa voi suorittaa oopperakoulutuksen maisterintutkinnon. Haku oopperakoulutukseen järjestetään joka toinen vuosi ja opiskelijat valitaan koulutukseen äänityypeittäin, koulutuksen aikana toteutettaviin produktioihin sopivina ensembleinä. Opintojensa aikana Akatemian opiskelijat osallistuvat neljään orkesterisäestykselliseen ja yhteen pianistien kanssa esitettävään oopperatuotantoon. Lisäksi koulutuksen aikana toteutetaan pienimuotoisia oopperoita tai oopperakohtauksia.

Monet Sibelius-Akatemian oopperaluokan opiskelijoista ovat suorittaneet perusopintonsa jossain maamme ammattikorkeakouluista ja siirtyneet sitten maisteriopintoihin Sibelius-Akatemiassa, kuten Oulun ammattikorkeakoulusta (Oamk) valmistunut **Emma Mustaniemi**, joka opiskeli Oulussa **Soile Isokosken** ohjauksessa ja jatkaa nyt **Margareta Haverisen** oppilaana Sibelius-Akatemiassa. Emma on suorittanut maisteriopinnon myös Tanskan kuninkaallisessa konservatoriossa. Oulusta kotoisin oleva **Johanna Takalo** puolestaan valmistui ensin Metropolia

ammattikorkeakoulusta ja viimeistelee nyt maisteriopintojaan Sibelius-Akatemian oopperakoulutuksessa.

Sibelius-Akatemian oopperaluokan tämän vuoden opiskelijoista kaksi on opiskellut ulkomailla ennen tuloaan Akatemiaan. **Ruus-Maaria Brousseau** suoritti kandidaatin tutkinnon Dalhousien Yliopistossa, Nova Scotiassa, Kanadassa ja espanjalainen **Júlia Pérez Arquillo** puolestaan Barcelonan konservatoriossa. Arquillo on valmistunut maisteriksi myös Tukholman kuninkaallisen musiikkikorkeakoulun oopperakoulutusohjelmasta.

Tie laulajan ammattiin on monilla hämmöittänyt jo lapsena. Toista vuotta Sibelius-Akatemian oopperaluokalla opiskeleva **Fanny Henn** astui ensimmäisen kerran näyttämölle 14-vuotiaana Svenska Teaternissa, ja on hankkinut näyttämökokemusta lisäksi Åbo Svenska Teaternin ja Oulun kaupunginteatterin ooppera- ja musikaalituotannoissa. **Aku Rantama** puolestaan sai ensimmäiset laulutuntingsa liityttyään kymmenvuotiaana Cantores Minores -poikakuoroon. Tie Akatemian maisteriopintoihin kulki Helsingin konservatorion kautta,

mutta ennen pääsyään musiikin ammattiopintoihin hän valmistui kokiksi, joka niin ikään on hänelle intohimoammatti.

Suomen 22 ammattikorkeakoulusta kymmenessä on tarjolla musiikin koulutusohjelmia. Kandidutkintoa vastaavat ammattikorkeakouluopinnot tuottavat monipuolisia ammattilaisia musiikin kentälle. Oulu Sinfonia on Oulun ammattikorkeakoulun, ja erityisesti sen musiikkipedagogikoulutuksen tärkeä ja pitkäaikainen kumppani. Oamkin opiskelijat ovat päässeet vuosien varrella soittamaan ammattiorkesterissa osana opintojaan. Osa heistä on myös päätenyt töihin Oulu Sinfoniaan. Oulu Sinfonian muusikoista moni toimii sivutoimisena opettajana Oamkissa.

”Oulun teatterin ja Oulu Sinfonian toteuttamat oopperat ja musikaalit, joissa laulajamme ja tanssinopettaja-opiskelijamme ovat päässeet loistamaan lavalla, ovat olleet ikimuistoisia”, toteaa Oulun ammattikorkeakoulun Kulttuurin osaston koulutus- ja tki-johtaja **Riitta Tötterström**. Tässä konsertissa lavalla loistaa kaksi Oamkin opiskelijaa: taivalkoskelainen musiikkipedagogiopiskelija **Lauri**

Turpeinen, jonka pääaine on klassinen laulu, sekä Tampereen ammattikorkeakoulun sävellyslinjalta valmistunut **Joonas Vatjus**, molemmat Soile Isokosken oppilaita. Oamkissa Vatjus suorittaa parhaillaan laulopedagogin ja kirkkomuusikon ammattiopintoja. ♡

OULU SINFONIA

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisisällöt kuten oopperat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettipantomiihin levytys **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikkosäveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitara-

konsertot sisältävä levy, solistina **Timo Korhonen** ja kapellimestarina **Santtu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin** ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**. Marraskuussa 2021 ilmestyi *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakkalan musiikkiluokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhiainen**. Tuorein levy sisältää ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia. Levy ilmestyi syksyllä 2022 ja sen johti Johannes Gustavsson.

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen**, **Paavo Rautio**, **Onni Kelo**, **Rauno Rännäli**, **Ari Angervo**, **Peeter Lilje**, **Arvo Volmer**, **Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailijoina ovat toimineet **John Storgårds**, **Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti **Rumon Gamba**. ♥

ORKESTERIN KANNATUSYHDISTYS PULSSI RY

Orkesterin Pulssi ry (perustettu vuonna 1994) tukee Oulu Sinfonian muusikoita vapaa-ajan toiminnassa ja monissa orkesterin työhön liittyvissä asioissa, järjestää jäsenille musiikki- ja kulttuuri-matkoja sekä tukee kamarikonsertteja. Yhdistyksen varat kertyvät jäsenmaksuista ja tuotemyynnistä.

Liity Pulssin jäseneksi! Lisätietoa ja liittymislinkki www.orkesterinpulssi.fi. Pulssin löydät myös Facebookista, facebook.com/orkesterinpulssi.

OULU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Lasse Joamets,
I konserttimestari
Mikko Sorri,
I konserttimestari
Heidi Ilmolahti, äj *
Mia Ohenoja, väj
Romuald Gwardak
Johanna Korhonen
Tiina Kortelainen
Oksana Kumpulainen
Virva Pietilä
Nadya Pugacheva
Ismo Sirén

II VIULU

Maija Wesslund, äj
Laura Kangas, väj *
Dhyani Gylling
Sari Karppinen
Marjukka Lahes
Aino Liikanen *
Sari Suihkonen
Toni Tuovinen
Anita Virkkala

ALTOVIULU

Johanna Tuikka, äj
Susanna Nietula, väj
Anniina Matinlassi
Helinä Nissi
Philip Runsteen *
Anna-Maija Rousselle

SELLO

Arto Alikoski, soolosellisti
Greta Ernesaks, äj
Juhana Ritakorpi, väj
Harri Österman
Anna Liukkonen
Janne Varis

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
Anne Seppänen, väj
Fanni Hoppari
Juha Nääppä

HUILU

Albert Stupak, äj
Emma Tessier, väj
Carlotta Petri

OBOE

Matti Kettunen, äj
Paula Nurila, väj
Katri Riihimäki *

KLARINETTI

Markku Korhonen, äj
Michał Konopiński, väj
Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Eri Ikeda, äj
Ann-Louise Wägar, väj
Lorenzo Leone

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
Iida Ranta-Nilkku, väj *
Pasi Salminen
Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Jukka-Pekka Peltoniemi, äj *
Inka Pärssinen, väj *
Jarmo Väärä *

PASUUNA

Erkki Hirsimäki, äj
Jukka Myllys, väj
Wen Hong Low

PATARUMMUT

Petri Hänninen, äj

LYÖMÄSOITTIMET

I-Han Fu, äj

TUUBA

Juha Pisto, äj *

HARPPU

Katilyne Roels, äj *

äj = äänenjohtaja väj = varaäänentohtaja * = tilapäinen kiinnitys

OULU SINFONIA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 1–3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

oulusinfonia.fi

Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 1–3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19.30.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(1,98 €/min. + pvm).
Avoinna arkisin klo 8–17.

Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):
*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*